

Súd: Okresný súd Bratislava III
Spisová značka: 16Pc/16/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1319205103
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivana Fekete
ECLI: ECLI:SK:OSBA3:2021:1319205103.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava III v konaní pred sudkyňou Mgr. Ivanou Fekete, v právnej veci na návrh povinného otca (navrhovateľa): R.. arch. W. W., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX W. Č.. XXX proti plnoletej dcére (oprávnenej): W. W., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Z. Č.. XXXX/XX, W., o zrušenie vyživovacej povinnosti na plnoleté dieťa takto

rozhodol:

I. Súd z r u š u j e vyživovaciu povinnosť navrhovateľa R.. arch. W. W., nar. XX.XX.XXXX voči oprávnenej plnoletej dcére W. W., nar. XX.XX.XXXX, naposledy určenú rozsudkom Okresného súdu Humenné zo dňa 30.04.2014, sp. zn. 9C/72/2014-24, právoplatným dňa 14.05.2014, počnúc dňom 14.09.2019.

II. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom na začatie konania zo dňa 13.09.2019, sa povinný otec domáhal zrušenia svojej vyživovacej povinnosti voči t.č. už plnoletej dcére, naposledy stanovenej rozsudkom Okresného súdu Humenné dňa 30.04.2014, sp. zn. 9C/72/2014-24, právoplatným a vykonateľným dňa 14.05.2014, ktorým bol zaviazaný na platenie výživného na v tom čase maloletú dcéru W., nar. XX.XX.XXXX v sume 200 euro mesačne, vždy do 10. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku.

2. Po skutkovej stránke navrhovateľ návrh odôvodnil tým, že oprávnená dňa 18.04.2018 dosiahla plnoletosť a podľa vedomostí navrhovateľa ukončila v júni 2019 štúdium na strednej škole, navrhovateľ ju vyzval Žiadosťou o podanie informácie zo dňa 30.08.2019. ktorú prevzala dňa 03.09.2019, o podanie informácie o tom, či plnoletá oprávnená pokračuje v štúdiu, prípadne o tom predložila navrhovateľovi relevantný doklad. Oprávnená na výzvu navrhovateľa nereagovala, čím porušila povinnosť podľa § 43 ods. 3 písm. a) Zákona o rodine. Preto sa navrhovateľ dôvodne domnieva, že plnoletá dcéra W. v štúdiu nepokračuje a je schopná samostatne sa živiť. Navrhovateľ ďalej v návrhu poukázal, že vyživovacia povinnosť rodičov k deťom časovo končí vtedy, keď sú samé schopné sa živiť (zarábať si), čím sa rozumie schopnosť samostatne, z vlastných zdrojov uspokojovať všetky relevantné životné náklady. Ako okolnosť, keď trvá vyživovacia povinnosť rodičov (odôvodnená úlohou rodiča viesť dieťa k získaniu vzdelania, a tým potrebných predpokladov na sebarealizáciu), sa akceptuje štúdium, pričom z aplikačnej praxi možno vyvodiť záver, že pre nadobudnutie schopnosti samostatne sa živiť sú dané podmienky ukončením štúdia toho istého stupňa. Vychádza sa z definitívnosti získania predpokladov na výkon povolania. Z toho odvodil, že nakoľko oprávnená dcéra ukončila v júni 2019 svoju prípravu na povolanie, ďalej zrejme v nej nepokračuje, pričom ukončením stredoškolského štúdia získala také vzdelanie, s ktorým sa v regióne bez akýchkoľvek ťažkostí dokáže zamestnať a tým získať príjem pre svoje životné potreby. Na základe toho navrhovateľ ustálil ukončenie štúdia oprávnenou ako okamih, kedy preukázateľne nadobudla schopnosť samostatne sa živiť, nakoľko je pripravená na výkon povolania. Poukázal na to, že v opačnom prípade by vznikol dojem, že dochádza k zneužívaniu rodičovskej

vyživovacej povinnosti len z dôvodu negatívneho postoja plnoletej dcéry k práci (nezáujem sa zamestnať hoci aj na čiastočný úväzok alebo prijať brigádnickú prácu), pričom teleológia Zákona o rodine je zásadne postavená na myšlienke človeka plne zodpovedného za svoj osud. Od okamihu nadobudnutia schopnosti samé sa živiť, má dieťa svoje príjmové pomery objektívne vo svojich rukách, je „strojom svojho šťastia“. Záleží spravidla len na ňom (na jeho usilovnosti a i.), v akých majetkových pomeroch bude žiť, pokiaľ v tomto ohľade nebude aktívne, negatívne dôsledky si ponesie samé. Zmyslom a účelom teda je, že pokiaľ je dieťa už objektívne schopné si samé svoje potreby uspokojovať, bolo by nespravodlivé pričítať jeho eventuálnu pasivitu v tejto sfére na ťarchu jeho rodičov v tom zmysle, že by rodičia boli povinní naďalej svoje dieťa živiť. Podľa navrhovateľa plnoletá dcéra ukončila v júni 2019 svoju prípravu na povolanie a ďalej v nej nepokračuje, čím zanikla zákonná vyživovacia povinnosť navrhovateľa.

3. Na preukázanie skutkových tvrdení navrhovateľ predložil nasledovné listinné dôkazy : rozsudok Okresného súdu Humenné zo dňa 30.04.2014, sp. zn. 9C/72/2014-24, právoplatný dňa 14.05.2014 a Žiadosť o podanie informácie s podacím lístkom a potvrdením pošty o doručení.

4. Oprávnenej plnoletej dcére bol návrh s prílohami, poučením o procesných právach a povinnostiach a výzvou na vyjadrenie podľa § 167 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku, doručený dňa 23.07.2020 (č.l. 36), avšak sa k nemu v stanovenej lehote a ani neskôr nevyjadřila.

5. Súd vec prejednal za splnenia zákonných podmienok na pojednávaní dňa 17.06.2021 v neprítomnosti oboch účastníkov konania. Navrhovateľ svoju neúčasť písomne ospravedlnil z dôvodu dlhodobej práceneschopnosti a súhlasil s prejednaním veci a rozhodnutím v jeho neprítomnosti. Oprávnená plnoletá dcéra, ktorej bolo predvolanie riadne a včas doručené na adresu trvalého bydliska evidovanú v registri obyvateľov dňa 31.05.2021 a aj postupom podľa § 116 ods. 2 C.s.p. oznámením o doručovaní písomnosti na úradnej tabuli a webovej stránke súdu, svoju neprítomnosť neospravedlnila. Súd vo veci vykonal dokazovanie listinami predloženými navrhovateľom (odsek 3. rozsudku) a obsahom odpovede na lustráciu z evidencie oprávnenej plnoletej dcéry v Sociálnej poisťovni, z ktorých mal za nesporne preukázané nasledovné skutkové zistenia rozhodné pre posúdenie veci:

6. Vyživovacia povinnosť otca, voči v tom čase maloletej dcére W. W., nar. XX.XX.XXXX, bola upravená naposledy rozsudkom Okresného súdu Humenné dňa 30.04.2014, sp. zn. 9C/72/2014-24, právoplatným a vykonateľným dňa 14.05.2014, ktorým súd rozviedol manželstvo navrhovateľa s matkou oprávnenej, rozhodol o zverení maloletej do osobnej starostlivosti matky, upravil styk otca s maloletou a zároveň bola navrhovateľovi uložená povinnosť platiť výživné na maloletú W. v sume 200 euro mesačne, vždy do 10. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku. Oprávnená dcéra navrhovateľa W. W., nar. XX.XX.XXXX, dosiahla dňa XX.XX.XXXX plnoletosť, pričom v júni 2019 mala ukončiť štúdium na strednej škole.

7. Z odpovede na lustráciu z evidencie Sociálnej poisťovni ohľadom oprávnenej W. W., nar. XX.XX.XXXX vyplývalo, že v čase od 01.09.2017 do 14.08.2019 bola vedená v evidencii Sociálnej poisťovni z titulu viacerých Dohôd o brigádnickej práci študentov, pričom od 15.08.2019 je oprávnená vedená v evidencii Sociálnej poisťovni ako zamestnanec zamestnávateľa : Slovenský potravinársky priemysel, a.s., IČO 47 793 155, Tomášikova 46A, Bratislava.

8. Účastníci v rámci konania pred súdom žiadne ďalšie skutkové tvrdenia neuviedli, nepredložil a ani nenavrhl žiadne ďalšie dôkazy.

9. Pri zákonom posudzovaní konkrétneho prípadu súd vychádzal z ustanovení Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. v platnom znení.

10. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

11. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

12. Podľa § 65 ods. 3 Zákona o rodine, výživné plnoletých detí upraví súd len na návrh.

13. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

14. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno meniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

15. Podľa § 78 ods. 2 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

16. Podľa § 155 Civilného mimosporového poriadku, konanie vo veciach výživného plnoletých osôb sa začína na návrh.

17. Podľa § 157 Civilného mimosporového poriadku, rozsudok vo veciach výživného možno na návrh zmeniť alebo zrušiť, ak sa zmenia pomery.

18. Pojem výživné zákon výslovne nedefinuje a z literatúry a súdnej praxe sa má za výživné, vo všeobecnosti, komplexné zabezpečovanie potrieb medzi subjektmi rodinnoprávneho vzťahu, pričom rozsah vyživovacích povinností je daný možnosťami, schopnosťami a majetkovými pomermi povinného a odôvodnenými potrebami oprávneného (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine), vyjmúc vyživovaciu povinnosť rodičov k maloletým deťom, kde je táto povinnosť zakotvená v minimálnom rozsahu 30% zo sumy životného minima (§ 62 ods. 3 Zákona o rodine). Vyživovacia povinnosť vo vzťahu k deťom vzniká narodením dieťaťa a zaťažuje oboch rodičov (otca a matku), bez ohľadu na to, či sa dieťa narodilo v manželstve alebo nie. Zánik vyživovacej povinnosti je spájaný s nadobudnutím schopnosti dieťaťa samostatne sa živiť, teda z vlastných zdrojov uspokojovať všetky relevantné náklady. Táto schopnosť najčastejšie priamo súvisí so schopnosťou dieťaťa profesijne sa uplatniť, tzn. získať prácu a tým aj základný zdroj príjmov, potrebných pre zabezpečenie životných potrieb a nadväzuje na predchádzajúcu prípravu, ktorou je štúdium. Štúdium je preto okolnosťou, ktorá odôvodňuje trvanie vyživovacej povinnosti rodičov.

19. K zrušeniu vyživovacej povinnosti dochádza v prípade plnoletého dieťaťa, keď zákonný dôvod - neschopnosť dieťaťa samo sa živiť, pominie a iba na návrh (§ 78 ods. 1 Zákona o rodine), pričom pri plnoletých oprávnených deťoch možno rozhodnúť o zvýšení, znížení alebo zrušení vyživovacej povinnosti najskôr ku dňu začatia konania.

20. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že vyživovacia povinnosť navrhovateľa voči plnoletej dcére W. W., nar. XX.XX.XXXX trvala do ukončenia jej stredoškolského štúdia, resp. do času kedy bolo bezpečne preukázané, že v ďalšom štúdiu nepokračuje, nakoľko je schopná sa sama živiť. Súd mal na základe vlastnej činnosti z evidencie Sociálnej poisťovne za preukázané, že dňa 15.08.2019 sa plnoletá dcéra zamestnala v riadnom pracovnom pomere ako zamestnanec spoločnosti Slovenský potravinársky priemysel, a.s., IČO 47 793 155. Na základe uvedeného, potom okrem absencie popretia skutkových tvrdení navrhovateľa o ukončení stredoškolského štúdia plnoletej dcéry W. v júni 2019, ktoré boli v dôsledku toho nespornými, mal súd za dostatočne preukázaný skutkový stav veci pre rozhodnutie o zrušení zákonnej vyživovacej povinnosti navrhovateľa voči plnoletej dcére z dôvodu zániku podmienky jej odkázanosti na starostlivosť a výživu zo strany svojich rodičov. Je zrejmé, že oprávnená sa po ukončení stredoškolského štúdia nielen stala uplatniteľná na trhu práce, ale sa aj reálne bezprostredne po skončení štúdia od 15.08.2019 zamestnala, čo je základný predpoklad schopnosti plnoletého dieťaťa sa samostatne živiť a tým uspokojovať svoje relevantné životné potreby. Z uvedeného dôvodu nie je naďalej odkázaná na starostlivosť a výživu zo strany svojich rodičov, ktorých zákonná vyživovacia povinnosť k deťom trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť (§ 62 ods. 1 Zákona o rodine). Preto ku dňu rozhodovania súdu zanikol zákonný dôvod - neschopnosť dieťaťa si zabezpečiť výživu, čím zanikla aj zákonná vyživovacia povinnosť otca k plnoletému dieťaťu v zmysle § 62 ods. 1 Zákona o rodine.

21. Platí, že zmena rozsudku o výživnom je prípustná od času, keď došlo k zmene pomerov, pričom Zákon o rodine výslovne dobu, na ktorú možno vztiahnuť zmenu pomerov, neustanovuje. Z výkladu

citovaných ustanovení § 77 a § 78 Zákona o rodine a ustálenej rozhodovacej praxe vyplýva, že pri plnoletých osobách sa tvrdená zmena pomerov v minulosti (pred podaním návrhu), posudzuje ku dňu začatia súdneho konania a najneskôr musí byť zmena pomerov daná v čase rozhodovania súdu. Tzn. že zrušenie skôr súdom určenej povinnosti na platenie výživného vo vzťahu k plnoletému dieťaťu, je možné najskôr odo dňa podania návrhu a to na základe preukázanej predchádzajúcej zmeny pomerov.

22. V danom prípade bol návrh na zrušenie vyživovacej povinnosti podaný na súde dňa 13.09.2019 (č.l. 11), ku ktorému dňu zároveň existovali vyššie uvedené dôvody pre zrušenie vyživovacej povinnosti navrhovateľa voči svojej plnoletej dcére a tieto trvali aj v čase rozhodovania súdu (keď z ničoho nevyplýval opak). Preto od tohto dňa bolo s ohľadom na uvedené závery, najskôr možné zrušiť vyživovacu povinnosť. Navrhovateľ v návrhu žiadal zrušiť svoju vyživovacu povinnosť od 14.09.2019, tzn. po podaní návrhu, keď trvali zákonné podmienky pre zrušenie jeho vyživovacej povinnosti, na základe čoho súd jeho návrhu v plnom rozsahu vyhovel a od 14.09.2019, jeho vyživovacu povinnosť voči k plnoletej dcére W. zrušil (výrok I.).

23. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

24. Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

25. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého v konaní vo veciach výživného plnoletých osôb žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.